

Annettu Pietarhovissa, 20 p:nä heinäkuuta 1906.

Suomen Suuriruhtinaanmaan Valtiopäiväjärjestys.

Me NIKOLAI Toinen, Jumalan Armosta, koko Venäjänmaan Keisari ja Itsevaltias, Puolanmaan Tsaari, Suomen Suuriruhtinas, y. m., y. m., y. m. Teemme tiettäväksi: Kun on käynyt tarpeelliseksi uudella perustuslailla kehittää Suomen kansaneduskunnan järjestysmuotoa ja tätä lainsäädäntöasiaa on käsitelty 3 (15) päivänä huhtikuuta 1869 annetun Valtiopäiväjärjestyksen 71 §:ssä säädetyssä järjestyksessä, tahdomme Me täten noudatettavaksi vahvistaa Suomen Valtiosäätäjien Meidän armollisen esityksemme johdosta hyväksymän uuden Valtiopäiväjärjestyksen Suomen Suuriruhtinaanmaalle, sanasta sanaan näin kuuluvan:

1 luku

Yleisiä perusteita.

1 §

Suomen Suuriruhtinaanmaan valtiopäiville kokoontunut eduskunta edustaa Suomen kansaa.

2 §.

Eduskunta on yksikamarinen; siihen kuuluu kaksisataa edustajaa.

3 §.

Edustajanvaalit toimitetaan joka kolmas vuosi samaan aikaan koko maassa. Edustajan toimivalta alkaa silloin, kun hänet on julistettu valituksi, ja jatkuu, kunnes senjälkeiset vaalit on suoritettu.

Keisarilla ja Suuriruhtinaalla on kuitenkin oikeus, jos sen havaitsee tarpeelliseksi, määrätä uudet vaalit toimitettaviksi ennen 1 momentissa mainitun kolmivuotiskauden päättymistä. Siinä tapauksessa ovat, jollei eduskuntaa uudestaan hajoiteta, edustajain valtakirjat voimassa kolme vuotta.

4 §.

Edustajat valitaan välittömällä ja suhteellisilla vaaleilla; ja sellaisia vaaleja varten tulee maan olla jaettuna vähintään kahteentoista ja enintään kahdeksaentoista vaalipiiriin.

Missä paikallisolot vaativat poikkeusta suhteellisesta vaalitivasta, voidaan kuitenkin mainittujen vaalipiirien lisäksi muodostaa jokin tahi joitakin vaalipiirejä ainoastaan yhden edustajan valitsemista varten.

Vaaleissa on kaikilla vaalioikeutetuilla yhtäläinen äänioikeus.

Älköön vaalioikeutta valtuusmiehen kautta käytettävä.

Tarkempia määräyksiä vaalipiireistä sekä vaalien ajasta ja tavasta annetaan erityisessä vaalilaissa.

5 §.

Oikeutettu valitsemaan edustajaa on jokainen Suomen kansalainen, sekä mies että nainen, joka ennen vaalivuotta on täyttänyt neljäkolmatta vuotta.

Vaalioikeutta vailla on kuitenkin:

- 1) se, joka on vakinaisessa sotapalveluksessa;
- 2) se, joka on holhouksen alaisena;
- 3) se, joka kolmena viimekuluneena vuonna ei ole ollut tässä maassa hengille pantuna;

- 4) se, joka muun syyn kuin kunnallishallituksen todistuksella näytetyn varattomuuden tähden on jättänyt suorittamatta hänen maksettavakseen pannut kahden lähinnä edellisen vuoden kruununverot;
- 5) se, joka itsellensä saa apua vaivaishoidolta, jollei apu ole ainoastaan satunnaista;
- 6) se, joka on luovuttanut omaisuutensa velkojainsa tyydyttämiseksi, kunnes hän on pesäntilansa valallaan vahvistanut;
- 7) se, joka irtolaisuudesta on tuomittu yleiseen työhön, aina kolmannen vuoden loppuun siitä, kuin hän työlaitoksesta pääsi;
- 8) se, joka laillisen tuomion nojalla on katsottava olevan hyvää mainetta vailla taikka on kelvoton maan palvelukseen tahi toisen asiaa ajamaan;
- 9) se, joka on todistettu syypääksi siihen, että hän kansanedustajanvaalissa on ostanut tai myynyt ääniä tai sitä yrittänyt tahi äänestänyt useammassa kuin yhdessä paikassa taikka väkivallalla tai uhkauksella häirinnyt vaalivapautta, aina kuudennen kalenterivuoden loppuun siitä lukien, kuin lopullinen tuomio asiasta annettiin.

6 §.

Vaalikelpoinen edustajaksi on, asuinpaikkaan katsomatta, jokainen, joka on vaalioikeutettu.

7 §.

Virkamies, joka koettaa virkavallallansa vaikuttaa edustajanvaaliin, menettäköön virkansa.

Jos joku on houkuttelemalla tahi viekottelemalla häirinnyt vaalivapautta, rangaistakoon enintään kolmen kuukauden vankeudella. Jos hän käytti väkivaltaa taikka uhkausta, rangaistakoon vähintään yhden kuukauden ja enintään yhden vuoden vankeudella; jos hän on virkamies, menettäköön sen lisäksi virkansa.

Ellei työnantaja suo hänen työssään olevalle vaalioikeutetulle, mikäli mahdollista, tilaisuutta käyttää vaalioikeuttansa, rangaistakoon sakolla.

8 §

Älköön sitä, joka vaalilain nojalla on julistettu olevan edustajaksi valittu, vapautettako tästä toimesta, ellei hän voi näyttää laillista estettä taikka muuta syytä, jonka eduskunta hyväksyy.

9 §

Edustaja on velvollinen toimessaan noudattamaan oikeutta ja totuutta. Hän on siinä velvollinen noudattamaan perustuslakeja eivätkä häntä sido mitkään muut määräykset.

10 §.

Älköön edustajaa kiellettäkö valtiopäiville saapumasta ja edustajana. toimimasta.

11 §.

Edustajaa älköön syytteeseen pantako älköönkä häneltä vapautta riistettäkö hänen lausumiensa mielipiteiden taikka muun asian käsittelyssä noudattamansa menettelyn tähden, jollei eduskunta päätöksellä, jota vähintään viisi kuudesosaa läsnä olevista jäsenistä on äänestyksessä kannattanut, ole siihen suostunut

12 §.

Valtiopäiväin aikana älköön edustajaa eduskunnan suostumuksetta vangittako rikoksesta, ellei tuomioistuim ole määrännyt häntä vangittavaksi taikka häntä tavata verekseltä rikoksesta, josta ei voi tulla vähempää rangaistusta kuin kuusi kuukautta vankeutta.

Jos edustaja ollessaan matkalla valtiopäiville on vangittu muusta syytä kuin 1 momentissa mainitusta, päästettäköön vapaaksi, jos eduskunta niin päättää.

Edustajan vangitsemisesta on heti tieto annettava puhemiehelle.

13 §.

Jos joku valtiopäivien aikana taikka edustajan ollessa matkalla valtiopäiville tahi valtiopäiviltä sanoilla taikka teoilla loukkaa edustajaa, tietäen hänet edustajaksi, taikka jos joku valtiopäivien jälkeen tekee väkivaltaa edustajalle hänen toimensa suorittamisen vuoksi, niin pidettäköön sitä asianhaaraa, että rikos tehtiin edustajaa vastaan, erittäin raskauttavana.

Mitä tässä on sanottu edustajasta, koskekoon myös sihteerejä ja palvelusmiehiä valtiopäivillä.

14 §.

Edustaja saakoon valtion varoista palkkion ja sen lisäksi korvauksen matkastaan valtiopäiville ja valtiopäiviltä takaisin.

Palkkio on varsinaisilta valtiopäiviltä tuhat neljäsataa markkaa taikka, jos eduskunta on hajoitettu tahi edustajan toimi lakannut ennen kuin yhdeksänkymmentä päivää on kulunut valtiopäiväin alusta, viisitoista markkaa päivältä. Varsinaisilta valtiopäiviltä, jotka kokoontuvat eduskunnan hajoittamisen ja uusien vaalien jälkeen muuna, kuin lakimääräisenä aikana, sekä myös ylimääräisiltä valtiopäiviltä, olkoon palkkio niinkuin viimeksi on sanottu, ei kuitenkaan yhteensä enempää kuin tuhat neljäsataa markkaa.

15 §.

Jos ei edustaja saavu ajoissa valtiopäiville taikka jos hän eduskunnan luvatta jää pois istunnosta eikä hänellä ole hyväksyttävää estettä, voi eduskunta tuomita hänet menettämään palkkionsa, viisitoista markkaa jokaiselta päivältä, minkä hän oli poissa, ja sitä paitsi sakotettavaksi enintään saman verran. Jos edustaja ei ole ottanut sakosta ojentuakseen, voi eduskunta julistaa hänet toimensa menettäneeksi.

2 luku.

Valtiopäivien alkaminen, hajoittaminen ja lopettaminen.

16 §.

Eduskunta pitää istuntonsa maan pääkaupungissa, paitsi milloin se vihollisen maahankarkauksen tahi muiden tärkeiden esteiden tähden on mahdotonta tahi eduskunnan turvallisuudelle vaarallista, jossa tapauksessa Keisari ja Suuriruhtinas määrää toisen kokouspaikan Suomessa.

17 §.

Varsinaiset valtiopäivät kokoontuvat vuosittain, erityisestä kullakin kertaa annetusta kutsumuksesta, ensimmäisenä päivänä helmikuuta, jollei Keisari ja Suuriruhtinas muuta vuoden päivää määrää, ja lopettavat istuntonsa, armollisen määräyksen mukaan, yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä sen jälkeen, paitsi milloin Keisari ja Suuriruhtinas, oman harkintansa mukaan taikka eduskunnan esityksestä, määrää että valtiopäivät ovat aikaisemmin tai myöhemmin lopetettavat

Jos edellisessä momentissa taikka muualla tässä laissa säädetty määräpäivä sattuu pyhäpäiväksi, pidettäköön seuraava arkipäivä määräpäivänä.

18 §.

Jos Keisari ja Suuriruhtinas varsinaisten valtiopäiväin aikana määrää uudet vaalit toimitettaviksi, on eduskunnan hajaannuttava sinä päivänä, jonka Keisari ja Suuriruhtinas on julistuttanut. Siinä tapauksessa on eduskunnan uusien vaalien jälkeen taas kokoonnuttava varsinaisille valtiopäiville sen kalenterikuukauden ensimmäisenä päivänä, joka alkaa lähinnä yhdeksänkymmenen päivän kuluttua hajoittamisen jälkeen, taikka sinä aikaisempänä päivänä, jonka Keisari ja Suuriruhtinas on määrännyt.

Jos määräys uusien vaalien toimittamisesta annetaan sen jälkeen, kuin varsinaiset valtiopäivät on lopetettu, eikä vaaleja ehditä suorittaa loppuun ennen seuraavan helmikuun ensimmäistä päivää, lykätään varsinaisten valtiopäivien kokoontuminen sen kalenterikuukauden ensimmäiseen päivään, joka seuraa vaalien tuloksen julkaisemisen jälkeen.

19 §.

Keisarin ja Suuriruhtinaan vallassa on kutsua eduskunta kokoon ylimääräisille valtiopäiville sekä määrätä, milloin ne ovat lopetettavat.

Älköön ylimääräisiä valtiopäiviä määrättäkö alkamaan aikaisemmin kuin viidentenätoista päivänä sen jälkeen, kuin kutsumus annettiin, älköötke ne kestäkö kauemmin kuin viimeiseen arkipäivään ennen varsinaisten valtiopäiväin alkamista.

Ylimääräisillä valtiopäivillä otettakoon käsiteltäväksi ainoastaan ne asiat, joita varten eduskunta on kutsuttu kokoon taikka jotka Keisari ja Suuriruhtinas muuten eduskunnalle esittää, niin myös mitä sellaisiin asioihin erottamattomasti kuuluu.

20 §.

16, 18 ja 19 §:ssä tarkoitetut Keisarin ja Suuriruhtinaan määräykset julistetaan siinä järjestyksessä, kuin Suomen asetusten julkaisemisesta on säädetty.

Määräykset uusien vaalien toimittamisesta ilmoitetaan sitä paitsi kuvernööreille sekä niille viranomaisille ja lautakunnille, joiden asiana vaalien toimeenpano on.

21 §.

Sinä päivänä, jona eduskunnan on tultava kokoon, pitää kaikkien edustajain kello yhdeltätoista aamupäivällä, tiedoksipanolta tarkemmin ilmoitetussa järjestyksessä, tuoda valtakirjansa sen tai niiden nähtäväksi, joille Keisari ja Suuriruhtinas on valtakirjain tarkastamisen uskonut. Kun valtakirja ensi kerran näytetään, tutkittakoon, onko se asianomaisen viranomaisen antama ja säädettyyn muotoon tehty.

Luettelo niistä edustajista, jotka ovat näyttäneet olevansa oikein valtuutetut, on seuraavana päivänä ennen kello kymmentä aamupäivällä eduskunnalle annettava.

Edustaja, joka saapuu valtiopäiville niiden aljettua, asettukoon paikallensa, sittenkuin hän puhemiehelle on näyttänyt 1 momentin mukaan hyväksytyt valtakirjansa.

22 §.

Jollei edustajan valtakirjaa ole hyväksytty, olkoon eduskunnalla oikeus tutkia, onko hän kuitenkin sen nojalla oleva edustajana valtiopäivillä.

Jos valtiopäiväin aikana tämän lain nojalla tehdään muistutus edustajan kelpoisuutta vastaan, olkoon sekin eduskunnan tutkittava, ellei sama muistutus ole vaalista valittamalla saatettu taikka vielä saatettavissa asianomaisen viranomaisen ratkaistavaksi.

Muuten älköön kysymystä edustajanvaalin pätevydestä otettako valtiopäivillä käsiteltäväksi, ellei muistutusta tehdä siitä, että vaalissa taikka siihen kuuluvissa toimenpiteissä ilmeisesti on joko menetelty rikoksellisesti tai erehdytty vaalin tuloksen määräämisessä. Tässä tapauksessa on eduskunnalla oikeus, jos samalla on selvää, että rikoksellisuus tai erehdys on saattanut vaikuttaa vaalin tulokseen eikä muutosta enää voi valitustietä aikaansaada, tehdä vaalilain määräyksiin soveltuva oikaisu.

Se, jonka edustajaoikeutta vastaan on muistutus tehty, pysyy kuitenkin edustajatoimessaan, kunnes hän on siihen oikeudettomaksi julistettu.

23 §.

Valtiopäivien toisena päivänä eduskunta kokoontuu kello kymmenen aamupäivällä täysi-istuntoon, joka alkaa nimenhuudolla 21 §:ssä mainitun luettelon mukaan. Tässä täysi-istunnossa valitsee eduskunta keskuudestaan puhemiehen ja kaksi varapuhemiestä.

Sen jälkeen puhemies ja varapuhemiehet kokoontuneen eduskunnan edessä antavat, kukin vuorostansa, seuraavan juhlallisen vakuutuksen:

"Minä N. N. vakuutan, että minä puhemiestoimessa tahdon voimien mukaan puolustaa sekä Keisarin ja Suuriruhtinaan että eduskunnan ja Suomen kansan oikeutta perustuslakien mukaan."

Kunnes tämä on tehty, johtaa puhetta iältään vanhin eduskunnan jäsen. Pöytäkirjaa pitää hänen ottamansa henkilö.

Sihteeri ja kansliahenkilökunta otetaan sillä tavoin kuine eduskunta määrää.

24 §.

Sinä päivänä ja tuntina, minkä Keisari ja Suuriruhtinas on julistuttanut, tulee eduskunnan jäsenten, sittenkuin jumalanpalvelus on pidetty, kokoontua valtaistuinsaliin, jossa Keisari ja Suuriruhtinas taikka se, jonka hän on sijaansa määrännyt, tervehtää eduskuntaa ja julistaa valtiopäivät avatuiksi. Tämän jälkeen eduskunta puhemiehen kautta ilmituo alamaisen kunnioituksensa.

25 §.

Kun valtiopäivät ovat lopetettavat, niin edustajat, sittenkuin jumalanpalvelus on pidetty, tulevat kokoon Keisarin ja Suuriruhtinaan määräämänä aikana valtaistuinsaliin, jossa puhemies Keisarin ja Suuriruhtinaan taikka sen edessä, jonka hän on sijaansa määrännyt, lausuu eduskunnan alamaisen kunnioituksen ja onnentoivotukset sekä jättää hänelle valtiopäiväpäätöksen; minkä jälkeen Keisari ja Suuriruhtinas taikka se, jonka hän on sijaansa määrännyt, julistaa valtiopäivät päättyneiksi.

3 luku.

Asian vireillepano valtiopäivillä.

26 §

Keisari ja Suuriruhtinas ilmoituttaa valtiopäiviä avattaessa, mitkä esitykset hän silloin eduskunnalle antaa.

Varsinaisten valtiopäiväin alussa annetaan eduskunnalle esitys hankkimisesta niihin tarpeisiin, joihin vakinaiset valtion tulot eivät riitä; selvitykseksi tästä liitetään esitykseen laskelma valtion vakinaisista varoista ja tarpeista ensitulevaksi varainhoitovuodeksi.

Esityksiä, joita ei ole voitu silloin eduskunnalle antaa, saadaan kuitenkin myöhemminkin esittää sen tutkittavaksi.

Keisarin ja Suuriruhtinaan kirjelmät ja esitykset, jotka annetaan valtiopäiväin avaamisen jälkeen, tuo eduskunnalle joku senaatin jäsen.

27 §.

Niin pian kuin varsinaiset valtiopäivät on avattu, on valtiovarain tila eduskunnalle näytettävä, jotta eduskunta saisi tietää, miten kruunun tulot on maan hyödyksi ja parhaaksi käytetty.

28 §.

Sen oikeuden mukaisesti, joka tähän saakka on ollut Valtiosäädäyksillä, on eduskunta varsinaisilla valtiopäivillä oikeutettu tekemään Keisarille ja Suuriruhtinaalle anomuksia, joille Keisari ja Suuriruhtinas suo huomiota sikäli kuin hän katsoo maalle hyödylliseksi.

Ehdotuksia eduskunnan adressien lähettämisestä Keisarille ja Suuriruhtinaalle tavattomissa tilaisuuksissa tahi erityisten tapausten johdosta on valmisteltava valiokunnassa anomuksista säädetyssä järjestyksessä.

29 §.

Eduskunnalla on oikeus ottaa käsiteltäväksi edustajan asianmukaisesti tekemä esitys sellaisen lain säätämisestä, muuttamisesta tahi kumoamisesta, jonka aikaansaamiseksi vaaditaan Keisarin ja Suuriruhtinaan sekä eduskunnan yhtäpitävä päätös.

Älköön kuitenkaan tehtäkö eduskuntaesitystä perustuslaista, taikka laista, joka koskee maa- tai meripuolustuksen järjestämistä, ja kirkkolain säätämisestä olkoon voimassa mitä siitä erittäin on säädetty.

30 §.

Eduskuntaesitys taikka anomusehdotus on edustajan tehtävä kirjallisesti neljäntoista päivän kuluessa valtiopäiväin avaamisesta. Myöhemmin älköön edustajalle olko sallittu tehdä eduskuntaesitystä tahti anomusehdotusta, jollei siihen joku eduskunnan jo tekemä päätös taikka muu valtiopäiväin aikana sattunut tapaus suorastaan anna aiheita.

Eduskuntaesityksen tulee sisältää lain muotoon laadittu ehdotus, ja. on siinä mainittava myöskin ne syyt, joihin ehdotus perustuu.

Älköön erilaatuisia asioita pantako yhteen kirjoitukseen.

31 §.

Jos Keisari ja Suuriruhtinas vaatii eduskunnan lausuntoa asiasta,. josta Keisari ja Suuriruhtinas voi määrätä eduskunnan myötävaikutuksesta,. tulee eduskunnan sitä varten käsitellä asiaa ja antaa siitä lausuntonsa.

32 §.

Jos edustaja tahtoo saada senaatin jäsenen vastattavaksi esittää kysymyksen tämän virka-alalle kuuluvasta asiasta erityisenä asiana täysi-istunnossa käsiteltäväksi, antakoon sen kirjallisesti laadittuna ja sisällykseltään määriteltynä puhemiehelle. Sittenkuin asia on ollut pöydällä johonkin seuraavaan istuntoon, päättäköön eduskunta, keskustelutta, saako kysymyksen esittää vai eikö. Jos siihen suostutaan, on puhemiehen toimesta kysymys ilmoitettava asianomaiselle senaatin jäsenelle, joka, ellei katso, että hänen on kieltäytyminen vastausta antamasta, puhemiehen. kanssa sopii, milloin vastaus kysymykseen annetaan.

33 §.

Eduskunnan oikeudesta tutkia hallituksenjäsenten virkatoimien laillisuutta ja sellaisten asiain käsittelystä säädetään erityisessä laissa.

4 luku.

Asiain valmistelu.

34 §.

Eduskunnan tulee kolmen päivän kuluessa valtiopäiväin avaamisen jälkeen asettaa valitsijamiehet, vähintään kolmekymmentäviisi, ynnä tarvittavat varamiehet valitsemaan eduskunnan valiokuntain jäseniä.

Valitsijamiehet ja heidän varamiehensä valitaan suhteellisilla vaaleilla. Tarkempia määräyksiä vaalitivasta hyväksyy eduskunta noudatettaviksi, kunnes siitä toisin päätetään.

35 §.

Varsinaisilla valtiopäivillä on viiden päivän kuluessa valtiopäivien avaamisesta asetettava perustuslakivaliokunta, lakivaliokunta, talousvaliokunta ja valtiovarainvaliokunta, kussakin vähintään kuusitoista jäsentä, sekä pankkivaliokunta, jossa tulee olla vähintään kaksitoista jäsentä. Samalla valitaan valiokuntiin varajäseniä, vähintään neljäsosa jäsenten lukumäärästä.

Eduskunta voi tarvittaessa asettaa muitakin valiokuntia; ja saa tällaiseen valiokuntaan, jos siinä on vähintään kaksitoista jäsentä, lähettää sellaisenkin asian, joka laadultaan olisi lakimääräisen valiokunnan valmisteltava.

Valiokunta saakoon, kun töiden suorittaminen sitä vaatii, jakaantua osastoihin, jotka kukin antavat lausuntoja valiokunnan nimessä. Jos semmoisessa tapauksessa havaitaan tarpeelliseksi lisätä jäsenten lukua, jätetään asia eduskunnan päätettäväksi.

Toimitusvaliokunnasta ja tarkastusvaliokunnasta säädetään 76 §:ssä.

Ylimääräisillä valtiopäivillä asetettakoon ne valiokunnat, jotka ovat tarpeen valtiopäivillä esilletulevain asiain valmistelemiseen.

36 §.

Elleivät valitsijamiehet valiokuntaa asettaessaan voi yhtyä sen jäsenistä, toimittakoot vaalin 34 §:ssä säädettyssä järjestyksessä.

37 §.

Kahdeksan päivän kuluessa valtiopäiväin avaamisesta tulee eduskunnan sellaista erinäisten asiain käsittelyä varten, kuin 57 §:ssä säädetään, asettaa eduskunnan suuri valiokunta, johon jäsenet, luvultaan kuusikymmentä, valitaan niinkuin valitsijamiesten vaalista on sanottu.

38 §.

Älköön senaatin jäsen olko jäsenenä valiokunnassa.

Älköön muutenkaan valittako ketään valiokuntaan, jossa tilinteko hänen virkatoimistaan voipi tulla tarkastettavaksi.

Suuren valiokunnan jäsenten vaaliin nähden olkoon kuitenkin voimassa ainoastaan 1 momentissa säädetty rajoitus.

39 §.

Eduskunnan valiokunnat valitsevat, kukin keskuudestaan, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä ottavat sihteerit ja tarvittavat palvelusmiehet.

Ensimmäisen kokouksen kutsuu kokoon kunkin valiokunnan vanhin jäsen, joka myös siinä johtaa puhetta, kunnes puheenjohtaja on valittu.

Valiokunta voi jotakin erityistä asiaa varten valita keskuudestaan yhden tai useamman esittelijän antamaan tarpeellisia tietoja asiaa eduskunnan täysi-istunnossa tai suuressa valiokunnassa käsiteltäessä.

40 §.

Perustuslakivaliokunnan tulee valmistella sinne lähetetyt asiat, jotka koskevat perustuslain säätämistä, muuttamista, selittämistä tai kumoamista.

Kysymykset, jotka johtuvat siitä, että eduskunnalla on oikeus tarkastaa hallituksenjäsenten virkatoimien laillisuutta, ovat myöskin perustuslakivaliokunnan valmisteltavat.

41 §.

Lakivaliokunnan tulee antaa mietinnöt sinne lähetetyistä ehdotuksista, jotka koskevat yleisen lain säätämistä, muuttamista, selittämistä tai kumoamista.

42 §.

Talousvaliokunnan tulee valmistella sinne lähetetyt elinkeinotoimintaa tai maan yleistä taloudenhoitoa koskevat ehdotukset.

43 §.

Valtiovarainvaliokunnan tulee saada tiedokseen valtiovarain tila sekä nähdäkseen kaikki valtiovaraston tilit ja asiakirjat. Valiokunnan pitää tästä antamassaan mietinnössä erityisesti lausua mielensä siitä, miten eduskunnan erityisiin tarkoituksiin myöntämiä määrärahoja on käytetty; ja eduskunnalla olkoon oikeus tehdä Keisarille ja Suuriruhtinaalle sellainen esitys, johon aihetta on.

Valtiovarainvaliokuntaan lähetetään myöskin Keisarin ja Suuriruhtinaan 26 §:n 2 momentissa mainittu esitys ja suostuntaesitykset sekä niinkään muut esitykset ja valtiopäivillä tehdyt ehdotukset raha-asioista, jotka ovat eduskunnan päätettäviä. Ensinmainitusta esityksestä annettavassaan mietinnössä tulee valiokunnan käsitellä yhdessä kaikkia määräraha-asioita, jotka ovat eduskunnan tutkittavia ja hyväksyttäviä, sellaisiakin, joista on annettu eri mietinnöt. Samassa mietinnössä ehdottaa valiokunta, miten varoja menojen suorittamiseen on hankittava, mikäli vakinaiset valtiovarot eivät riitä.

Jos suostuntaveroja havaitaan tarvittavan, tulee valiokunnan niistä antaa eri mietinnöt, laskien myöskin ne tulot, mitkä suostunnoista ovat odotettavissa.

Valtiovarainvaliokunnan asiana on eduskunnan päätettäväksi ehdottaa, kuinka suuri määräraha puhemiehen tulee saada niiden kulujen korvaukseksi, joita hänellä valtiopäiväin aikana on; määrätä matkakulujen korvaus edustajille; määrätä valtiopäivien ja valiokuntain sihteereille ja palvelusmiehille maksettavat palkkiot, puhemiehen ja asianomaisten valiokunnanpuheenjohtajien tehtyä niistä ehdotukset; sekä määrätä se palkkio, joka valtiopäiväin loputtua on tuleva toimitus- ja tarkastusvaliokuntain jäsenille.

44 §.

Pankkivaliokunnan tulee tutkia Suomen Pankin hallinto ja eduskunnan hoidossa ja vastattavana olevien rahastojen tila sekä antaa siitä kertomus ja ehdottaa ne määräykset mainittujen rahastojen hallinnosta, mitkä. katsoo tarpeellisiksi.

45 §.

Kunkin valiokunnan tulee kokoontua kahden päivän kuluessa sen jälkeen kuin se asetettiin ja, sitä myöten kuin asiat ehditään valmistaa, jokaisesta asiasta lähettää eduskunnan täysi-istuntoon mietintö, minkä asianlaatu aiheuttaa.

Jos valiokunnan jäsen on estetty olemasta asiaa käsittelemässä, kutsuttakoon hänen sijaansa varajäsen. Valiokunta ei ole päätösvaltainen, jollei vähintään neljä viidesosaa sen jäsenistä ole saapuvilla.

Jäsenellä, joka ei ole valiokunnan päätökseen yhtynyt, on lupa mietintöön liittää kirjallisesti esittämänsä eriävä mielipide, mietintöä kuitenkin sen vuoksi viivyttämättä.

Puhemiehellä ja varapuhemiehillä on oikeus olla saapuvilla valiokuntain kokouksissa.

Mitä 2 momentissa on säädetty, älköön koskeko eduskunnan suurta valiokuntaa.

46 §.

Jos valiokunta katsoo tarvitsevänsä saada joltakulta virkamieheltä tai sellaisesta yleisestä laitoksesta, joka ei ole eduskunnan hallinnon alainen, nähdäkseen virkatoimissa kertyneitä asiakirjoja taikka saada suullisia tai kirjallisia tietoja virkamieheltä tai sellaisesta laitoksesta, taikka saada kunnallisissa virastoissa kertyneitä asiakirjoja tai muita tietoja kunnallisista oloista, niin senaatin puheenjohtaja valiokunnan pyynnöstä ryhtyköön sellaiseen toimeen, että vaaditut asiakirjat tai tiedot, mikäli mahdollista, annetaan valiokunnalle.

5 luku.

Asiain käsittely täysi-istunnossa ja suuressa valiokunnassa.

47 §.

Puhemiehen tulee antaa kutsumukset täysi-istuntoihin, niissä esitellä asiat ja johtaa keskusteluja, esittää ehdotus päätöksen tekemistä varten, ylläpitää järjestystä istunnoissa ja muutenkin valvoa, ettei mitään Suomen perustuslakien vastaista oteta keskusteltavaksi, sekä lopettaa istunto.

Älköön puhemies ottako osaa keskusteluun tahi äänestykseen älköönkä ehdottako muuta, kuin mikä on tarpeen perustuslakien, eduskunnan päätösten tahi valtiopäivien työjärjestyksen täytäntöönpanemiseksi.

Puhemiehen ollessa estettynä asettuu hänen sijallensa ensimmäinen taikka, jos hänelläkin on este, toinen varapuhemies.

48 §.

Täysi-istunnossa on jokainen edustaja oikeutettu siinä järjestyksessä, jossa hän on ilmoittautunut, saamaan puheenvuoron sekä pöytäkirjaan vapaasti puhumaan ja lausumaan mielensä kaikista silloin keskustelunalaisina olevista asioista ja kaiken sen laillisuudesta, mitä valtiopäivillä tapahtuu. Älköön kukaan puhuko, ennenkuin hänelle on annettu puheenvuoro älköönkä ohi pöytäkirjan.

Edustajan tulee esiintyä vakaasti ja arvokkaasti; älköön kukaan käyttäkö loukkaavia, pilkallisia tahi muuten sopimattomia sanoja hallituksesta tahi yksityisistä henkilöistä. Jos joku tätä vastaan rikkoo, kutsukoon puhemies hänet järjestykseen sekä, ellei hän ota siitä ojentuaksensa, kieltäköön hänet puhumasta. Muuten olkoon eduskunnan asia tutkia, onko edustaja, joka on rikkonut järjestystä, puhemieheltä saapa nuhteet ja varoituksen taikka määrääjäksi, enintään kahdeksi viikoksi, pidätettävä eduskunnan istunnoista, taikka tuomioistuimen edessä saatettava syytteeseen, vai saako asia raueta.

49 §.

Asiain käsittelyt eduskunnan täysi-istunnoissa ovat julkiset, jollei eduskunta erityistapauksessa toisin määrää.

Suuren valiokunnan istunnoissa on kaikilla eduskunnan jäsenillä oikeus olla saapuvilla.

50 §.

Asiain käsittelyssä valtiopäivillä käytettäköön suomen taikka ruotsin kieltä.

51 §.

Senaatin puheenjohtajalla, varapuheenjohtajilla ja muilla jäsenillä on oikeus olla saapuvilla eduskunnan istunnoissa ja ottaa osaa keskusteluihin, vaan ei päätöksiin, elleivät ole eduskunnan jäseniä. Jos senaatin jäsen tahtoo käyttää puheenvuoroa, annettakoon se hänelle ennen muita.

Suuren valiokunnan päätettävänä on, saavatko senaatin jäsenet valiokunnan kokouksiin ja keskusteluihin ottaa osaa.

52 §.

Älkööt muut, kuin evankelis-luterilaiseen uskontunnustukseen kuuluvat, ottako osaa sellaisten ehdotusten käsittelemiseen, jotka koskevat Suomen luterilaisten seurakuntain kirkkolakia tahi muuten niiden kirkollisia oloja.

53 §.

Edustajaa mieskohtaisesti koskevassa asiassa saakoon tämä olla mukana keskustelemassa, vaan ei päätöstä tekemässä.

54 §.

Keisarin ja Suuriruhtinaan esityksiä niin myös valtiopäivillä tehtyjä eduskuntaesityksiä älköön otettako lopullisesti käsiteltäviksi, ennenkuin valiokunta on niistä antanut mietintönsä.

Valmistelevasti valiokunnassa tutkittavat ovat myöskin ne asiat, jotka 31 §:n mukaan esitetään eduskunnalle ainoastaan lausunnon antamista varten.

55 §.

Jollei esitystä taikka eduskuntaesitystä, kun se ensi kerran on käsiteltävänä, heti yksimielisesti lähetetä valiokuntaan, pitää sen olla pöydällä johonkin lähinnä seuraavista istunnoista, jolloin se on valiokuntaan lähetettävä. Niinikään on anomusehdotus, ellei sitä joko pöydälle panematta tahi pöydälle pantua hylätä, valiokuntaan lähetettävä.

56 §.

Valiokunnan mietintö on, kun se ensikerran esitellään, pantava pöydälle. Seuraavalla kerralla esiteltäessä on se, keskusteltua tai keskustelutta, vielä pöydälle pantava, jos kaksi jäsentä tai useammat sitä pyytävät, mutta kun asia kolmannen kerran tulee esille, älköön sitä enää pöydälle pantako.

57 §.

Jos valiokunnan mietintö koskee lainsäätämiskysymystä, joka on nostettu Keisarin ja Suuriruhtinaan esityksen taikka eduskuntaesityksen kautta, on asia eduskunnan täysi-istunnossa otettava kolmen eri käsittelyn alaiseksi.

Ensimmäisessä käsittelyssä esitellään valiokunnan mietintö ja annetaan eduskunnan jäsenille tilaisuus lausua mielensä asiasta. Sittenkuin keskustelu on julistettu päättyneeksi, lähetetään kysymys, päätöstä itse asiasta tekemättä, eduskunnan suureen valiokuntaan, jonka tulee siitä antaa lausunto ja tehdä ne ehdotukset, joihin valiokunta katsoo aihetta olevan.

Toisessa käsittelyssä esitellään suuren valiokunnan mietintö, ja eduskunta ryhtyy lakiehdotusta tutkimaan ja tekee päätöksen kustakin sen eri kohdasta. Jos suuren valiokunnan ehdotus kaikin puolin hyväksytään, julistetaan toinen käsittely päättyneeksi. Ellei suuren valiokunnan ehdotusta muuttamattomana hyväksytään, lähetetään lakiehdotus, sanamuodoltaan semmoisena kuin se eduskunnan päätöksellä on hyväksytty, takaisin suureen valiokuntaan, jonka tulee puoltaa ehdotusta semmoisenaan tai muutettuna taikka esittää se hylättäväksi. Jos suuri valiokunta on ehdottanut muutoksia, päättää eduskunta niiden hyväksymisestä tai hylkäämisestä, jonka jälkeen asian toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asian toisen käsittelyn kestäessä voi eduskunta ja niinkään suuri valiokunta, kun sen tarpeelliseksi katsoo, vaatia uuden lausunnon siltä valiokunnalta, joka ensiksi on asian valmistellut.

Kolmannessa käsittelyssä, joka tapahtuu aikaisintaan kolmantena päivänä toisen käsittelyn päätyttyä, esitellään asia lopullisesti ratkaistavaksi; ja voi eduskunta silloin joko muuttamatta hyväksyä lakiehdotuksen, sellaisena kuin se on toisessa käsittelyssä päätetty, taikka hylätä sen, ellei, ennenkuin päätösesitys siitä on tehty, vaadita asian jättämistä lepäämään. Jos semmoinen vaatimus tehdään, pannaan asia pöydälle seuraavaan täysi-istuntoon; jos vaatimusta silloin kannattaa vähintään kolmasosa eduskunnan kaikista jäsenistä, jää lakiehdotus, sanamuodoltaan semmoisena kuin se toisessa käsittelyssä hyväksyttiin, lepäämään ensimmäisiin uusien vaalien jäljestä kokoontuviin valtiopäiviin.

Älköön kuitenkaan kysymystä, joka on nostettu Keisarin ja Suuriruhtinaan ylimääräisille valtiopäiville antamassa esityksessä, sillä tavoin jätettävä lepäämään, vaan on se samoilla valtiopäivillä lopullisesti ratkaistava.

58 §.

Ehdotusta, joka on jätetty lepäämään määrättyihin valtiopäiviin, käsitellään niillä valtiopäivillä niin kuin uutta ehdotusta. Älköön ehdotusta kuitenkaan enää jätettävä lepäämään, ellei siihen ole tehty muutoksia.

59 §.

Lepäämään jäänyt ehdotus ei estä antamasta uutta esitystä eikä tekemästä eduskuntaesitystä asiasta, jota ehdotus koskee.

60 §.

Ehdotus perustuslain säätämisestä, muuttamisesta, selittämisestä tai kumoamisesta on, tullaksensa eduskunnan päätökseksi, 57 §:ssä säädetyn käsittelyn jälkeen ääntenenemmistöllä kolmannessa käsittelyssä hyväksyttävä jätettäväksi lepäämään ensimmäisiin uusien vaalien jäljestä kokoontuviin valtiopäiviin sekä silloin muuttamatta hyväksyttävä päätöksellä, jota on kannattanut vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä.

Kuitenkin voi eduskunta päättää perustuslakia koskevan ehdotuksen, jättämättä sitä lepäämään, jos asia täysi-istunnossa on kiireelliseksi julistettu päätöksellä, jota vähintään viisi kuudesosaa annetuista äänistä on kannattanut, sekä ehdotus kolmannessa käsittelyssä hyväksytty vähintään kahdella kolmasosalla annetuista äänistä.

Säätyjen erioikeuksista on voimassa mitä ylempänä perustuslaista on säädetty.

61 §.

Mitä 57 §:ssä on säädetty, noudatettakoon niinkään, kun kysymys koskee säännöksiä, joiden mukaan suostuntaa tai pysyvää veroa, jonka päättäminen on eduskunnan asiana, on suoritettava, taikka valtiolainan ottamista, kuitenkin niin että sellaista asiaa ei voida jättää lepäämään ja että ehdotus uudesta tai lisäystä suostunnasta taikka uudesta pysyvästä verosta taikka valtiolainan ottamisesta katsottakoon rauenneeksi, ellei sitä kolmannessa käsittelyssä ole kannattanut kaksi kolmasosaa annetuista äänistä.

62 §.

Eduskunta voi suureen valiokuntaansa lähettää muitakin kuin 57, 60 ja 61 §:ssä mainittuja asioita. Jos niin tehdään, sovelletaan 57 §:n määräyksiä siten, että asia otetaan ainoastaan kahden käsittelyn alaiseksi ja ratkaistaan toisessa käsittelyssä.

Asiasta, jota ei ole suureen valiokuntaan lähetetty, voi eduskunta päättää, että se on otettava kahden käsittelyn alaiseksi ja että ratkaisevapäätös on tehtävä, toisessa käsittelyssä, joka tässä tapauksessa toimitetaan aikaisintaan kolmantena päivänä ensimmäisen käsittelyn jälkeen.

Tällaisiin kysymyksiin nähden älköön tehtäkö ehdotusta, että asia on jätettävä lepäämään joihinkin seuraaviin valtiopäiviin.

63 §.

Jos eduskunta on ottanut tutkiaksensa asiaa, joka koskee määrärahan myöntämistä eduskunnan käytettävänä olevista varoista taikka valtiovarastoa koskevaa anomusta ennenkuin valtiovarainvaliokunta on antanut mietinnön valtion varoista ja tarpeista, on sellaisesta asiasta tehty päätös katsottava ehdolliseksi ja lopullinen päätös tehtävä käsiteltäessä valtiovarainvaliokunnan mainittua mietintöä, ellei eduskunta jossakin tapauksessa toisin määrää.

64 §.

Älköön mitään asiaa, josta on keskusteltu, otettako päätettäväksi, ennenkuin eduskunta, puhemiehen esityksestä on julistanut keskustelun päättyneeksi.

65 §.

Kun asia on ratkaistava, tehkoon puhemies, sen perusteella mitä asiassa on esiintuotu, sellaisen äänestysesityksen, että vastaus jaa taikka ei ilmaisee eduskunnan päätöksen. Kun vastaus on annettu, ilmoittakoon puhemies, mikä se hänen käsityksensä mukaan oli; ja olkoon se eduskunnan päätös, ellei lippuäänestystä pyydetä. Jos sitä pyydetään tai kun jossakin tapauksessa, sen mukaan mitä tässä laissa on erityisesti säädetty, päätökseen vaaditaan määrätty äänten enemmistö, toimitettakoon lippuäänestys.

Jos on useampia päätösehdotuksia, asetetaan yksi vastaesitykseksi toista vastaan, kunnes kaikista siten on äänestetty; ja on äänestysesitysten sanamuoto ja järjestys eduskunnan hyväksyttävä, ennenkuin äänestysesitys asetetaan vastattavaksi. Muistutuksia saa tehdä ehdotettua sanamuotoa ja järjestystä vastaan, mutta itse asiasta älköön enää keskusteltako.

66 §.

Kun lippuäänestys on toimitettava, on äänestysesitys tehtävä kirjallisesti ja hyväksyttävä sekä äänestys umpilipuun heti sen jälkeen toimitettava.

Älköön äänestystä sallittako siitä, onko äänestys tapahtuva vai ei.

67 §.

Lippuäänestyksessä käytettäköön lippuja, joihin on painettuna *jaa* taikka *ei* ja jotka muuten ovat yhdennäköiset

Ennenkuin äänten laskemiseen ryhdytään, pitää puhemiehen, äänestettäessä ehdotuksesta, joka voidaan päättää yksinkertaisella äänten enemmistöllä, lipuista panna erilleen yksi. Jos yhteenlaskettaessa äänet käyvät tasan, on erilleen pantu lippu avattava ja päätöksen määräävä.

68 §.

Joka ei ole yhtynyt tehtyyn päätökseen, on oikeutettu pöytäkirjaan ilmoittamaan eriävän mielipiteensä; älköön kuitenkaan sellainen ilmoitus aiheuttako enempää keskustelua.

69 §.

Puhemies älköön kieltäytykö nostettua kysymystä esille ottamasta tahi äänestysesitystä tekemästä, ellei hän katso sen olevan vastoin perustuslakia tahi muuta lakia tahi eduskunnan jo tekemää päätöstä; ja tulee puhemiehen mainita kieltäytymisensä syyt.

Jos eduskunta ei tyydy puhemiehen toimenpiteeseen, lähetetään asia perustuslakivaliokuntaan, jonka tulee viipymättä antaa perusteltu ja selvä lausunto siitä, onko asian esille ottaminen tahi äänestysesityksen tekeminen vastoin perustuslakia tahi ennen tehtyä päätöstä; ja noudatettakoon valiokunnan tästä antamaa lausuntoa.

70 §.

Päätöstä älköön tarkistettaessa muutettako; kuitenkin sallittakoon siihen tehdä sellaisia lisäyksiä, jotka eivät muuta päätöstä.

Mitä edustaja on lausunut sekä siitä johtunut keskustelu voidaan hänen ja eduskunnan suostumuksella, pöytäkirjaa tarkistettaessa, siitä poistaa, ellei päätös selvästi siihen perustu.

71 §.

Edustaja, joka ei ole ollut läsnä päätöstä jostakin asiasta tehtäessä, olkoon oikeutettu sen jälkeen ilmoittamaan pöytäkirjaan, ettei hän ole ollut osallisena päätöksen tekemisessä, mutta älköön päätöstä vastaan tekikö muistutusta.

72 §.

Ne ohjesääntömääräykset, jotka katsotaan tarpeellisiksi valtiopäivätöiden sekä eduskunnassa ja valiokunnissa noudatettavan järjestyksen määrittämiseen, ovat eduskunnan vahvistettavat. Älköön näihin sääntöihin otettako mitään perustuslain taikka muun lain vastaista.

Keisarin ja Suuriruhtinaan esitykset ovat sekä täysi-istunnossa että valiokunnissa otettavat ensimmäisinä käsiteltäviksi.

73 §.

Ehdotuksen sellaisiksi ohjesääntömääräyksiksi, kuin 72 §:ssä on säädetty, tekee puhemiesneuvosto, jonka myös tulee eduskunnalle ehdottaa työsuunnitelma täysi-istuntoja ja valiokuntia varten.

Puhemiesneuvostoon kuuluvat puhemies ja varapuhemiehet sekä valiokuntien puheenjohtajat.

6 luku.

Suomen Pankkia koskevia toimenpiteitä.

74 §.

Eduskunta asettaa pankkivaltuusmiehet valvomaan eduskunnan hoidossa ja vastattavana Suomen Pankissa olevien rahastojen hallintoa ja vahvistaa johtosäännön heille. Pankkivaltuusmiehiä on kuusi, kuitenkin siten, että niitä asioita, joista johtosäännössä ei ole toisin määrätty, saattaa kolme valtuusmiestä käsitellä.

Pankkivaltuusmiehet valitaan varsinaisilla valtiopäivillä ja heidän toimensa alkaa niin pian kuin vaali on suoritettu. Valtuusmiehistä eroaa vuoron mukaan vuosittain kaksi. Jos valtuusmies sitä ennen on eronnut, valitaan uusi valtuusmies siksi ajaksi, mikä eronneella olisi ollut jäljellä.

Pankkivaltuusmiesten vaalin toimittavat pankkivaliokunta ja eduskunnan valitsijamiehet siten, että vuoron mukaan eroavien sijaan valitaan umpilipuun yhtä monta pankkivaltuusmiestä, yksi olemaan osallisena kaikissa valtuusmiesten käsiteltävinä olevissa asioissa sekä, eri vaalin kautta, toinen olemaan osallisena niiden asiain käsittelyssä, jotka ovat kaikkien pankkivaltuusmiesten yhteisesti ratkaistavat. Jollei vaalissa kukaan ole saavuttanut ehdotonta äänen enemmistöä, toimitetaan uusi vaali niiden kahden kesken, jotka ovat saaneet enimmät äänet.

Samalla tavalla valitsevat pankkivaliokunta ja eduskunnan valitsijamiehet vuosittain varsinaisilla valtiopäivillä neljä tilintarkastajaa toimittamaan sitä kuluva vuoden tilien tarkastusta, joka mainittujen

rahastojen hoidosta on vuoden loputtua toimitettava, sekä tarpeellisen määrän pankkivaltuusmiesten ja tilintarkastajain varamiehiä.

7 luku.

Eduskunnan päätösten ja lausuntojen ilmoittamisesta.

75 §.

Jos Keisarin ja Suuriruhtinaan esityksen johdosta, joka koskee perustuslain säätämistä, muuttamista, selittämistä tai kumoamista taikka esityksen tai eduskuntaesityksen johdosta, joka koskee muuta sellaista lakia, minkä aikaansaamiseksi vaaditaan Keisarin ja Suuriruhtinaan sekä eduskunnan yhtäpitävä päätös, eduskunta on päättänyt lakiehdotuksen, toimitetaan ehdotus eduskunnan kirjelmällä Keisarin ja Suuriruhtinaan tutkittavaksi vahvistamista ja lakina antamista varten. Jos Keisari ja Suuriruhtinas ei hyväksy ehdotusta muuttamatta, joten se kokonaan on rauennut, on tämä ilmoitettava eduskunnalle niillä valtiopäivillä, jotka kokoontuvat lähinnä sen jälkeen kuin Keisarin ja Suuriruhtinaan määräys asiasta on annettu.

Muut eduskunnan päätökset ja antamat lausunnot, jotka ovat vastauksia Keisarin ja Suuriruhtinaan eduskunnalle antamiin esityksiin ja kysymyksiin, niin myös mitä eduskunta muuten on päättänyt Keisarille ja Suuriruhtinaalle esiintuoda, on niinkään ilmoitettava Keisarille ja Suuriruhtinaalle eduskunnan kirjelmillä.

76 §

Eduskunnasta menevät kirjelmät sekä valtiopäiväpäätöksen laatu ja toimittaa erityinen toimitusvaliokunta.

Älköön mitään toimituskirjaa eduskunnasta lähetettävä, ennenkuin sen on hyväksynyt eduskunta taikka erityinen tarkastusvaliokunta.

Toimitus- ja tarkastusvaliokuntaan kuuluu kumpaiseenkin yhdeksän jäsentä ynnä tarvittavat varajäsenet.

77 §

Valtiopäiväpäätöksen sekä eduskunnan anomukset allekirjoittavat kaikki edustajat, mutta muut kirjelmät ainoastaan puhemies ja varapuhemiehet.

8 luku

Erinäisiä määräyksiä.

78 §

Keisarin ja Suuriruhtinaan esitykset, valiokuntain mietinnöt, eduskunnan kirjelmät Keisarille ja Suuriruhtinaalle, eduskunnan pöytäkirjat sekä valtiopäiväpäätös ovat painosta julkaistavat.

79 §

Kaikki valtiopäiväin kustannukset suoritetaan valtion varoista.

Loppusäännös.

80 §

Tämä valtiopäiväjärjestys, jonka kautta valtiopäiväjärjestys Suomen Suuriruhtinaanmaalle 15 päivältä huhtikuuta 1869 sekä julistuskirjat 20 päivältä maaliskuuta 1879, 25 päivältä kesäkuuta 1886 ja 14 päivältä joulukuuta 1897 kumotaan, pitää kaikilta osiltaan oleman peruuttamattomana perustuslakina, kunnes Suomen Hallitsija ja eduskunta yhtäpitävällä päätöksellä sen muuttavat tai kumoavat.

Mitä lain nojalla on voimassa Suomen Valtiosäädystä, on vastedes, mikäli ei tässä valtiopäiväjärjestyksessä toisin säädetä, sovellettava eduskuntaan niin kokoonpantuna, kuin tässä perustuslaissa on säädetty.

Paremmaksi vakuudeksi olemme Me tämän Omakätisesti allekirjoittaneet.

Pietarhovissa, 7 (20) p:nä heinäkuuta 1906.

NIKOLAI.

Ministerivaltiosihteeri

A. Langhoff